

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindellicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1640. Soc. 101.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72313)

contemptus, cum DEO familiaritas per exercitia pietatis, modestia, sui que victoria.

11. Eborense Collegium 30. Novembris Rectorem suum luxit P. Antonius Moralium, natum Certami provinciae Beirensis. Egerat Conimbricæ & Ulyssipone tirocinii Magistrum, Præpositum Domus Professæ divi Rochi. Præivit subditis inculpatæ vitæ singularibus exemplis, sibi severus, cæteris æquus & affabilis. Ejus dicta præ se ferebant sanctum pondus. Ibidem sequitur ad æternitatem 28. Decembris sexagenario major P. Andreas Luisius Eborensis. Mansuetiores litteras, & Rhetoricam, in quibus eminuit, professus Conimbricæ, morales quæstiones Eboræ. Scripserat librum eruditione plenum, cui titulus: *Moyſes Aulicus, Pastor, & Orator*. Mors Authoris impedivit, quominus in lucem prodiret.

Obit P. Antonius Moralium.

Obit P. Andreas Luisius.

12. In Collegio Portuensi 12. Augusti melioris vitæ fecit initium P. Stephanus Castrius Ulyssiponensis, vir pius. Librum vulgavit ad morientes inter extrema suspiria juvandos, quo frequenter utuntur in Lusitania sacerdotes, *Castrius bene moriendi* ex Authoris cognomine ipsi vocant. Conimbricæ numerus funerum completus est 8. Decembris obitu P. Emmanuels Fagundii Viannensis Interamnenſis septuagenarii. Rexit Madeirenſe, Portuense, Ulyssiponense, Eborenſe, & Conimbricene Collegia. Peculiariter coluit undecim millia Virginum: de ipsis fecit concionem primam, de ipsis postremam. Ad sacrum suggestum clarebat insigni talento. Munia acta satis indicant religiosarum virtutum apparatus. Patres tertiæ probationis instruxerat, cum eum supremus morbus occupavit.

Obit P. Stephanus Castrius.

Obit P. Emmanuel Fagundius.

Annus 1640. Soc. 101.

1. Non fuit annus, ex quo Lusitani stabilierunt imperium Nationi suæ, quem sibi æquè felicem, ac lætum duxerint, atque quadragesimus supra millesimum sexcentefimum. Lusitani gentis suæ Regem optantes, externum invictissimi sustinebant. Cum una esset Brigantina Domus, quæ præter agnationem regis familiaris, unde initium duxerat, per Infantem D. Catharinam propiora successione jura post mortem Henrici Regis acceperit, in hanc Regni proceres oculos, mentemque advertere. Igitur summo secreto, quod per prodigio fuit, conspirant è Nobilissimis quàm plurimi, Decembris die primam Regiam armatis occupant, gubernantem Margaritam Ducem Mantuanam deponunt, lacerant Michaelæm Vasconcellium Ministrum à secretis, tam Castellanis additum, quàm Lusitaniæ infensum, lætissimis acclamationibus in solum avitum evehunt Joannem Ducem Brigantinum.

Proclamatione Regis Joannis IV.

2. Is fuit in re maximi momenti animorum & nationis consensus non solum intra Lusitaniam, sed in Africa, America, Asia, & insulis, ut pluribus visus sit opus DEI. Secundam mensis die, quo tempore audiendæ Missæ sacrificio Joannes intererat, nuncius venit de Regno ipsi collato. Vulgata lætitia, omnis Villavissosa, Ductum curia personuit festivissimis clamoribus. Affluxere omnes gratulari Regi, & Lusitaniæ immortalem felicitatem. Hos inter P. Joannes Numerius Domus nostræ Præpositus, & cæteri focii Regiam osculati manum, singularem die tertio experiuntur novi Regis benevolentiam; nam Præpositum, cum ante palatii januam transiret, ad se vocari jussit, cumque ipso sermones miscuit familiares, plenos humanitate.

3. Anni primam die templum nostrum Conimbricense aperitur, in quod pridie ab Illustrissimo & Reverendissimo D. D. Joanne Mendio Episcopo Conimbricensi solemnibus pompis, & maximo populi affluxu fuerat Eucharistia translata. Pontificali pompâ & cæremoniâ peregit sacrum primum idem antistes, qui, ut erat Societatis amantissimus, & Concionator insignis, oratione gravissimam solemnitatis auxit majestatem. Nobiscum eadem die sumpsit prandium.

Apertio templi Conimbricensis.

Cœptæ, & dies octo continuatæ de pulpito cum prandii, tum coenæ tempore conciones Lusitanæ, & orationes Latinæ. Templi lapis primus ab Alphonso Castelbranco die 7. Augusti positus fuerat anno 1598. Solum templi corpus usui esse cœpit; crux enim, & sacellum princeps, quæ alterius templi continent amplitudinem, paulatim constructa, ut suo loco referetur. Totum templum est ex candido lapide marmoribus affini, nobile, & augustum, tanto dignum Collegio: quod tum regebat P. Antonius Sousa, plurimam suppellectilem argenteam largitus ad templi usum, bis mille cruciatis æstimatam.

Missiones.

Profecti ad
Indiam.

4. Episcopo rogante, totam dioccesim Conimbricensem pervagati sunt præcones Evangelici, quos misit Collegii Moderator. Naves quatuor cum Proroge Joanne Silva Telo comite de *Aveiras* moverunt ad Indiam; duas conscendere nostri viginti quinque, tredecim ex his Lusitani. Consultum ægrotis indefessè. Ex immenso labore animas efflarunt P. Franciscus Deodatus Neapolitanus, & P. Dominicus Fonseca Barcelensis. De viginti, qui vehebantur in nave una, duobus solum pepercerunt morbi, hi cum nostris, tum trecentis externis attulerunt vitam, juvando remediis omni humanâ ope destitutos. P. Hieronymus Lobus, procuratis incassum subsidii Romæ, & Matriti, quibus Romana fides restitueretur Æthiopiæ, unde cum nostris fuerat expulsa, redibat in Indiam. Goam tenuere 20. Novemb.

Obit Sebastia-
nus Gouvea,

5. Visonium ut vitæ, ita mortis limen 29. Septembris aperuit Sebastiano Gouveæ scholastico. Non excedebat ætatis annum octavum, cum de rebus spiritualibus tam maturè solitus erat disserere, ut Episcopus Theologum vocaret. Præ aliis familiis, quæ ipsum invitârunt, delegit nostram Conimbricæ. Mores illi, quales amat in adolescentibus suis Societas. Post biennium, quod febrî diurnâ contabesceret, ad auram patriam cum adjutore laico missus, in domo parentis civis celeberrimi cunctis exemplo vixerat. Nihil ipso modestius, aut ferventius in sermonibus de re divina. Præcoce fato ibidem obiit provectæ sanctimonie adolescens. Monachi Cistercienses præter morem suum aderant funus & iusta celebraturi. Accidit, cum sacras vestes involverent, traderentque famulis portandas, locò pullarum, quæ in funeribus sunt usui, vestes darent alibi coloris, quibus induti persolverunt iusta, ceu non deberent celebrari ullis tristitiæ signis exequiæ adolescentis, cujus vita & mores fuerunt candidissimi.

Obit P. Gaspar
Fernandus,

6. Pace Juliâ, seu Bejæ 22. Junii lividæ mortis falci succubuit P. Gaspar Fernandus, ibidem ortus. Annis octo politiores litteras & Rhetoricam docuit. Eboræ sacra Biblia exposuit in Academia, Theologi Doctoris laureâ redimitus, Magnæ ad sacrum suggestum dotes sui temporis ex illustribus prædicatoribus unum fecere, & gratissimum Ducibus Brigantinis. Utiles per oppida excursionibus peregit. Invitatus à suis popularibus ad conciones habendas vitam apud eos deposuit sanctissimè. Liber ejus posthumus typis Eboresis Academiae vul-

Obit P. Didacus
Leitamus,

gatus est, in fronte præfert *Sceptrum Davidicum*. Conimbricæ 23. Octobris naturæ pensum solvit P. Didacus Leitamus, natus in oppido *Ceriam* Beirensis provincie. Docuit scienrias cum laude primùm Eboræ, ubi Doctoris purpurâ condecoratus, deinde in Collegio Conimbricensi primariam Theologiæ cathedram moderabatur. Virum probatissimæ virtutis dicit Codex Defunctorum.

Annus 1641. Soc. 102.

Favores Regis
in Societatem.

ASSERTA in libertatem Lusitanâ, redditâq; legitimo, & naturali Regi coronâ, experta est Societas nostra pristinam illam paternam benevolentiam, & favores, quibus sub serenissimis Portugalliæ Regibus Joanne Sebastiano, & Henrico potiebatur. Serenissimus namque neo-Rex Joannes IV. Majorum suorum vestigiis insistens, non solum sibi, serenissimæ Reginae, ac Principibus delegit Confessarios ex Societate, quibus se in spiritu regendos tradidit;